

RIMSKI
KATOLIK

OSMI TEČAJ

VREJEVAL IN IZDAJAL
dr. **ANTON MAHNIČ**,
profesor bogoslovja

Juan Vrhovnjak

V GORICI
HILARIJANSKA TISKARNA
1896.

030023813

O B S E G

VIII. letnega „RIMSKEGA KATOLIKA“

Filozofija, politika, socijalno vprašanje.

	stran
Metafizično ozadje politiških metamorfoz	
Pomen našega vprašanja	1
Politika ni npravstveno in versko indiferentna	2
Vsoda tako zvanih srednjih strank	5
To resnico potrjuje zgodovina	7
Katoliški liberalizem	10
Prihodnost verskih in politiških strank v Evropi. V Avstriji	12
Božja pravda v zgodovini držav in narodov	
Uvod	97
Ali sti moralični osobstvi „država“ in „narod“ podvrženi Božjemu zakonu?	99
Državni in narodni grehi	104
Kako plačuje Bog moraličnim osobstvom?	105
Nekaj očitnih vzgledov iz zgodovine	107
Grešni register modernih držav in narodov	109
Gorjé ti Evropa!	112
Deset Božjih zapovedi v politiki in slovestvu	114, 247, 354
O škofovski oblasti „contra murmurantes“	205
Osnovni zakon sv. cerkve in nje vladavina	205
Bitnost škofovske oblasti	207
Vsebina škofovske oblasti in nje meje	210
Škofovska oblast pa politika	214
O pokorščini, katero so dolžni katoličani škofom	222
Kaj je torej tisti boj, ki se bije v Slovencih zoper škofe?	226
Sklep. Pismo Leona XIII	232
Kaj nas loči?	
Sv. Avgustin o dvojni ljubezni. Kristus, središče zgodovine. Moč verske ideje. Devetnajsto stoletje in vera. Ločitev v politiki	235
Ločitev v vedi. Stara veda. Bacon Verulanski. Ločitev na gospodarskem polji	240
Versko načelo nas loči. Ketteler in klerikalizem. Boj za sveto stvar	244
Cerkev in politika	
Staro vprašanje	317
Pravni razlog, zakaj se sme cerkev vtikati v politiko	318

	Stran
Metafizični razlog	321
Nravstveno-praktični razlog	324
Papež-antipapež	325
Volilna načela sedanje papeževe politike	326
Je-li krščanski socializem monarhiji nevaren?	334
Koalicija avstrijskih krščanskih strank	337
Kristus in socialna demokracija	
Dejstvo, na katero se opira socialna demokracija	341
Zmota socij. demokracije v smotru. — „Enakost“	342
Zmota socij. demokracije v pomočkih. — „Posest je tatvina“. — „Delitev“	345
Zmota socij. demokracije v načinu — „Revolucija“	349
Temeljna zmota soc. demokracije. — „Ateizem“. — „Nebesa na zemlji“	351

Leposlovje, slovstvo.

Osnovni zakoni estetike in lepe umetnosti	
Uvod	26
Lepota: nje subjektivna stran	27
Nje objektivna stran	29
Odgovarja se onim, ki stavijo lepoto le v telesnost	34
Lepota je predmet spoznavalne moči	120
Ideja lepega v Bogu in v stvarih	123
Razlika mej lepoto in lepo umetnostjo	124
Lepa umetnost in vidna narava	126
Dve obliki: prostor in čas. Slovesna in obrazna umet- nost	127
Idealizem, realizem in njega dekadenti	
Metafizični ključ	254
Umetnost, sama sebi namen?	256
Idealizem	258
Idealizem in romanticizem	260
Realizem in naturalizem	262
Sta realizem in naturalizem vpravičena v lepi umet- nosti?	264
O novejšem hrvatskem leposlovju	
August Šenoa	47
Mirko Bogović	148
Ksaver Šandor Gjalski	268
Dva pojava na polji bogoslovja in modro- slovja	90, 126
Estetični formalizem	361
„Učiteljski Tovariš“ nekedaj in sedaj	355
Anton Aškerc	373
Pesniška osebnost	374
Oblika in suov	376

	Stran
Muza Spartanka z bakljo in handžarom	380
„Le misli, Ambattha preljubi...“ Aškercjev neracijonalni racijonalizem	388
Misel Svobodna — Aškercjev protislovni deistični pan- teizem	383
Buddha, Perun, Mohamed — Kristus	386
Pegaz in osel ali: Pesnik in pravnost	393
Poet Philaleth in sofist Misalet — ali: nekaj o rea- lizmu	395
Socijalistični poskusi. — Liberalizem, proletarijat, bak- lja, handžar	398

Kulturno-historične razprave.

Naša bodočnost	
Zakaj se gre?	16
Ali smemo upati?	19
Naša bodočnost — v naših in božjih rokah	22
Združenje rusinske cerkve z Rimom	155

Apologetika.

Apologetični razgovori	
Vprašanje o spočetku krščanstva	40
Zgodovinski razlogi proti Renanovemu nazoru	45
Odgovor vesoljnega Patrijarha na rimska vabljenja	85, 183
Kratke opazke k „odgovoru“ vesoljnega Pa- triarha	191, 299, 424

Listek.

Vničeno življenje	65, 164, 278, 409
Cilindrova stoletnica	197
Potres v „peklju“	433

Spisi različne vsebine.

Časopis	72, 172, 288, 416
Zakaj Avstrija ni katoliška? Vzbučajmo katoliško zavest!	79
Liberalne fraze	129
Poslanica prevzv. nadškofa goriškega svojim duhovnikom	303

Raznoterosti.

	Stran
Knjiga za slovenske omikance	94
Čigav je bil Pestalozzi?	94
Sokolstvo — znamenje, v katerem bomo zmagali?!	95
Darovi za mlade pisatelje	96, 204, 316, 440
Je naše katoličanstvo res le gola hinavščina?	201
Uboga svetnika!	201
Slovensko-nemški slovar	202
Zanimiva polemika	203
Ste jo slišali!	203
Kako hudo so si v laséh!	203
Pojasnilo k poslanici prevzv. nadškofa goriškega	310
Zgoščena zgodovina	312
Ugrabljeno cerkveno imetje v Italiji	314
Realist	314
Narodno bogastvo Nemčije	440

Priloga.

Slovenskim bogoslovcem VII, VIII in IX	1, 33, 55
Teleologični dokaz za bivanje Božje	7
Kako pogubni so pesimistični nazori v slovstvu	19
Stvarjenje, dokaz Božjega bivanja	39
Jurčičev „Tugomer“. Ocena	59, 71

III, M, 39.648, 2

